

Update-notitie QBWat 5.10

Notitie bij de release van versie 5.10 van QBWat , 15 januari 2012

Na de maatlatten voor natuurlijke wateren, zijn nu ook de default maatlatten voor sloten en kanalen herzien en deze zijn in QBWat opgenomen. De documenten die de herziene maatlatten en de verschillen met de vorige versie beschrijven worden binnen enkele maanden verwacht. Zie voor nadere informatie daarover de website: krw.stowa.nl
Daarnaast zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd, waaronder de registratieprocedure.

1. Opnieuw registreren

Tot nu werd de registratieprocedure uitgevoerd door het DOS-gedeelte van het programma. Dat heeft een aantal beperkingen en werkte onder 64bits windows-versies niet zoals bedoeld, al heeft geen enkele gebruiker daar wat van gemerkt.

Vanaf versie 5.10 wordt de registratie en controle meteen al door de Windows-interface uitgevoerd, de procedure is daarbij veranderd waardoor eerder verstrekte activatie-codes niet meer werken. Na de update moet u zich daarom opnieuw registreren. Dat gaat echter veel vlotter dan voorheen en QBWat stuurt de gegevens die u invult zelf meteen naar de website.

Beheerders van een virtueel netwerk die een speciale activatie-code hebben ontvangen krijgen de nieuwe code direct toegestuurd, nieuwe aanvragen van speciale activatie-codes voor netwerken kunnen per email worden ingediend, nadat de normale registratie procedure is doorlopen. Nadere Informatie daarover staat in het email-bericht met de persoonlijke activatie-code.

2. Maatlatten voor sloten en kanalen

Voor de typen M1 - M10 (behalve M5) zijn de maatlatten nu ook aangepast naar analogie van de herziening van de maatlatten voor natuurlijke wateren. Het document waarin deze nieuwe maatlatten staan beschreven is nog niet klaar en het zal dus soms niet meteen duidelijk zijn waarom bepaalde resultaten met de nieuwe maatlat anders zijn, maar de meeste resultaten zijn vergelijkbaar met die van de nieuwe maatlatten voor natuurlijke wateren.

Voor sommige maatlatten moeten ook aangepaste en aanvullende gegevens worden ingevoerd. De belangrijkste daarvan zijn:

- voor grote kanalen (R6 en R7) het aandeel ondermaatse en bovenmaatse snoekbaars, maar ook het werkelijk aantal gevangen exemplaren daarvan.
- voor alle sloten en kanalen moeten de visstandgegevens per deelgebied (trajecten) worden aangeboden in plaats van per waterlichaam en er moet een wegingsfactor worden opgegeven voor elk deelgebied (traject) voor de aggregatie van de beoordeling van het waterlichaam (net als bij de kleine en middelgrote rivieren (niet R7, R8, R16)).
- de aanpassing van de data voor macrofyten is dezelfde als voor de rivieren en die voor fytoplankton dezelfde als voor de meren.

Verder staan de aanpassingen van bestaande invoerfiles in detail beschreven in de vorige update-notitie (zie op de website www.roelfpot.nl onder Nieuws)

3. DOSBox

Het is in principe niet langer nodig de gesimuleerde kloksnelheid van DOSBox zelf in te stellen, QBWat controleert dat bij de eerste keer dat het wordt gestart en stelt het zo mogelijk zelf in. Als dat niet lukt, dan is dat zichtbaar in de bovenbalk van het DOSBox-venster, daar staat dan cycles=300 in plaats van cycles=max. Zie de handleiding als dat toch gebeurt en stel het dan alsnog zelf in.

4. Opties maatlatversies

De keuze voor opties 4 (maatlaten 2007) of 5 (maatlaten 2012) staat niet meer default op optie 5. De resultaatfiles geven op de eerste regel de versie weer als 5.10 respectievelijk 4.51. Maar de resultaten van versie 4.51 zijn in principe gelijk aan die van 4.50, behalve wanneer de invoerfile anders geïnterpreteerd wordt door de verbeterde interpretatie-mogelijkheden zoals met eenheden.

5. Invoerfile, uitbreiding eenheden

Visstandsgegevens hoeven vanaf versie 5.10 (ook bij optie 4) niet meer vooraf geselecteerd te worden in waarden in biomassa (voor meren) of waarden in aantallen (voor rivieren). Ze kunnen beide worden opgegeven, waardoor de gegevens in feite dubbel, maar in verschillende vorm, worden aangeboden. Afhankelijk van de behoefte worden de juiste data dan ingelezen en de andere genegeerd. Voor M-typen worden de biomassa-waarden gelezen, voor R-typen de aantals-waarden. Voorwaarde is wel dat er een correcte eenheid bij worden vermeld, anders worden de getallen alsnog bij elkaar opgeteld. Correcte eenheden zijn n, n/ha, n/km², kg, kg/ha, kg/km² (conform de Aquo-standaard). Bij het aantal gevangen exemplaren snoekbaars voor de maatlaten van M6 en M7 moet de eenheid n worden vermeld.

6. Handleiding, notities en voorbeelden

De handleiding is nog niet aangepast. Omdat er zoveel druk was om de update snel te verspreiden is alle energie gestoken in het programma zelf en is het beschikbaar gesteld zodra de laatste besluiten over de herziening genomen waren (14 januari). Over de nieuwe handleiding worden gebruikers apart ingelicht per email zodra die beschikbaar is. Dat geldt ook voor de voorbeeldbestanden. Een voorbeeld voor de nieuwe vissenmaatlaten voor sloten en kanalen is al beschikbaar als een extra tabblad in het voorbeeldbestand dat is te downloaden van de website.

7. Bugs

Fouten die sinds de vorige keer zijn opgelost:

- macrofaunamonsters werden in de versie 5.00, optie 5, niet geaggregeerd.
- mijten (Hydracarina) in watertypen M14, M20, M21, R7 en R16 werden in versie 5.00 allemaal als afzonderlijke taxa gewaardeerd, waardoor de score te hoog werd als er meer dan 1 soort voorkwam. Dat is teruggedraaid; over dit fenomeen wordt apart aandacht besteed in de nieuwe handleiding.
- er waren wat problemen bij gebruikers die een windows-gebruikersnaam hadden waarin een spatie zat, en windowssystemen die als omgevingsparameter 'appdata' een junction-link hadden.
- zone-letters werden in listingfiles niet geaccepteerd.
- bij vissen in R-typen werd 30 als minimum aantal voor beoordeling gesteld conform de aanvankelijke voorstellen, dat is weer op 10 gesteld conform het uiteindelijke maatlatdocument.
- de analyse van fytoplankton duurde erg lang door nodeloze herhaling van het opzoeken van conversie-factoren voor individuen naar cellen, dat gaat nu veel sneller.
- bij fytoplankton kwam soms bij de aggregatie een EKR-waarde boven de 1
- bij de deelmaatlaten voor groeivormen werd bij sloten en kanalen soms ten onrechte een EKR=1 gehaald als het bedekking-percentages hoger was dan het optimum.